

Oslo, 02.09.2016

Høringsuttalelse til forslag til åndsverklov – Norsk Skuespillerforbund

Det vises til Kulturdepartementets høringsnotat med forslag til ny åndsverklov med høringsfrist 1. september.

Norsk Skuespillerforbund har medvirket til høringsuttalelse fra Kunstnernettverket og slutter seg til denne. Likeledes har Norwaco inngitt uttalelse og Norsk Skuespillerforbund stiller seg bak denne. Det vises videre til høringsuttalelse fra Rettighetsalliansen, der Norsk Skuespillerforbund er medlem. Dette gjelder særlig til § 2-2.

Norsk Skuespillerforbund støtter i all hovedsak det fremlagte forslag. Men på vesentlige punkter gis det særmerknader.

Lovutkastet vil gi en bedre forståelse for hva opphavsrett er, hva som er formålet med loven og balansering av hensyn. Innføring av det kjønnsnøytrale begrepet opphaver støttes.

Til § 5-1 *Alminnelige bestemmelser om opphavsrettens overgang.*

Norsk Skuespillerforbund ser det som viktig at rettigheter kun går over ved avtale. Bestemmelser som støtter rettighetsovergang ved passivitet, det vil si presumsjonsregler som slår inn hvis ikke annet er avtalt, er lite heldige, se nærmere om dette til § 5-6.

Forslaget om å innta en klargjøring av bevisbyrderregel hilses velkommen. Opphavsrett er som tingsrettslig eiendomsrett, hvis noen hevder å ha kjøpt en gjenstand, har vedkommende bevisbyrden for det, Det er ikke den påståtte overdrager som skal bevise at kjøpeavtale ikke er inngått, den påståtte kjøper må bevise at avtale er inngått.

I konkrete tvistesaker har en kabeldistributør hevdet at rettigheter er ervervet fra kringkaster og at Norwaco eller rettighetshavere må bevise at så ikke er tilfelle. Rettighetene til opphaver eller utøver ekstingveres ikke, selv om en produsent skulle ta seg til rette og overdra rettigheter denne ikke har ervervet. Departementet legger opp til at den foreslåtte regel, som spesialitetsprinsippet i dag, kun gjelder for første ledd. Det må vurderes å gjøre bestemmelsen gjeldende for enhver som hevder å ha fått opphavsrett overdratt til seg.

Til pkt 5-3 *Rett til rimelig vederlag ved overdragelse av opphavsrett.*

Norsk Skuespillerforbund støtter forslaget, men regelen må også gjelde i arbeidsforhold knyttet til skapende eller utøvende innsats. Kunstnere presterer det samme hva enten dette skjer i tilsettingsforhold eller etter faktura. Sårbarheten er lik. Særlig hvis Departementes forslag til lovfesting av den ulovfestede presumsjonsregelen i arbeidsforhold skulle bli vedtatt, er det særdeles viktig at rett til rimelig vederlag gjelder.

Til § 5-6 *Åndsverk skapt i ansettelsesforhold.*

Norsk Skuespillerforbund har gjennom år lyktes med å forhandle fram og beholde regulering av opphavsrettigheter i tariffavtaler. Dette gjelder også hvilke rettigheter som ikke overdras. Presset på medlemmer fra oppdragsgivere og arbeidsgivere, og ikke minst kommersielle kringkastere som vil ha "alle" rettigheter, har økt. En lovfesting av presumsjonsregel vil etter Norsk Skuespillerforbunds oppfatning medføre at uviljen mot å ta inn opphavsrettsvilkår i kontrakter og tariffavtaler vil forsterkes og ikke svekkes. Det vises til Kunstnernettverkets mer omfattende redegjørelse. Det er Norsk Skuespillerforbunds oppfatning at innføring av slik regel vil være kontraproduktiv i forhold til andre bestemmelser i lovutkastet om rimelig vederlag og bevisbyrde.

Samme innvendingr kan gjøre seg gjeldende til foreslått videreføring av presumsjonsregler § 3-1, 4. ledd og § 5-8. Overgang av rettigheter bør kun skje ved avtale, avtalelisens og tvangslisenser mot rimelig vederlag.

Med vennlig hilsen

Knut Alfsen

Forbundsleder
Norsk Skuespillerforbund

Eirik Djønne

Generalsekretær
Norsk Skuespillerforbund